

Верховний
Суд

УХВАЛА

10 вересня 2025 року

м. Київ

справа № 910/11400/24

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду: Краснов Є. В. –
головуючий, Мачульський Г. М., Рогач Л. І.,

секретар судового засідання – Кондратюк Л. Н.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні касаційну скаргу Товариства з обмеженою
відповідальністю "Телеоптик" на постанову Північного апеляційного господарського суду
від 06.05.2025 (колегія суддів: Гаврилук О. М., Ткаченко Б. О., Майданевич А. Г.) та рішення
Господарського суду міста Києва від 15.01.2025 (суддя Нечай О. В.) у справі

за позовом Комунального некомерційного підприємства "Дитячий медичний центр"
Кам'янець-Подільської міської ради до Товариства з обмеженою відповідальністю
"Телеоптик", про визнання недійсним договору, застосування наслідків недійсності
правочину та стягнення 1 860 000,00 грн,

за участі:

представника позивача – Кривовяза Н. О.,

представника відповідача – Коваленко Ю. М. (директор),

ВСТАНОВИВ:

Короткий зміст позовних вимог

1. Комунальне некомерційне підприємство "Дитячий медичний центр" Кам'янець-
Подільської міської ради (далі – КНП "Дитячий медичний центр") звернулось до
Господарського суду міста Києва з позовною заявою до Товариства з обмеженою
відповідальністю "Телеоптик" (далі – ТОВ "Телеоптик"), в якій просило суд:

- визнати недійсним повністю виконаний договір поставки обладнання від 26.12.2022
№ 11/2022 про закупівлю комплексу рентгенівського діагностичного КРДЦ-03-АЛЬФА
(ціна договору 1 860 000,00 грн), укладеного між КНП "Дитячий медичний центр" та ТОВ
"Телеоптик";

- застосувати наслідки недійсності правочину та стягнути з відповідача на користь
позивача грошові кошти в сумі 1 860 000,00 грн за недійсним правочином.

Фактичні обставини справи, встановлені судами

2. 29.11.2022 рішенням сесії Кам'янець-Подільської міської ради № 49/24 КНП "Дитячий
медичний центр" як замовнику та покупцю виділено 1 866 400,00 грн на придбання
цифрового рентгенодіагностичного комплексу.

*28*8571082*1*0*

3 08.12.2022 КНП "Дитячий медичний центр" оголосив процедуру відкритих торгів, номер закупівлі UA-2022-12-08-012122-а, код ДК 021:2015: 33110000-4 "Візуалізаційне обладнання для потреб медицини, стоматології та ветеринарної медицини".

4. Пунктом 5.2.2 Тендерної документації передбачено, що учасник відповідає за одержання будь-яких та всіх необхідних дозволів, ліцензій, сертифікатів (у тому числі експортних та імпорتنих) на товар, який пропонується постачати за договором, та інших документів, пов'язаних із поданням тендерної пропозиції, та самостійно несе всі витрати на їх отримання.

5. Відповідно до пункту 6.4.2 Тендерної документації переможець процедури закупівлі під час укладення договору про закупівлю повинен надати: 1) відповідну інформацію про право підписання договору про закупівлю; 2) копію ліцензії або документа дозвільного характеру (у разі їх наявності) на провадження певного виду господарської діяльності, якщо отримання дозволу або ліцензії на провадження такого виду діяльності передбачено законом.

6 26.12.2022 між КНП "Дитячий медичний центр" (покупець) та переможцем відкритих торгів – ТОВ "Телеоптик" (постачальник) за результатами відкритих торгів UA-2022-12-08-012122-а укладено договір поставки обладнання № 11/2022 (далі – договір).

7. Відповідно до умов Специфікації (додаток 1 до договору) предметом поставки є комплекс рентгенівський діагностичний цифровий КРДЦ-04-АЛЬФА вартістю 1 860 000,00 грн.

8. 27.12.2022 позивачем здійснено оплату товару в повному обсязі, що підтверджується платіжним дорученням № 1.

9. Відповідно до видаткової накладної від 28.12.2022 № 47 відповідачем було поставлено позивачу, а останнім прийнято комплекс рентгенівський діагностичний цифровий КРДЦ-04-АЛЬФА.

10. В подальшому 04.09.2023 Державною інспекцією ядерного регулювання України (далі – Держатомрегулювання) відмовлено позивачу у праві провадження діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання (далі – ДІВ) в частині експлуатації комплексу рентгенівського діагностичного цифрового КРДЦ-04-АЛЬФА. Відмова мотивована відсутністю у відповідача діючої ліцензії на виробництво ДІВ, внаслідок чого виданий останнім паспорт комплексу рентгенівського діагностичного цифрового КРДЦ-04-АЛЬФА не може бути залучений до матеріалів ліцензійної справи, оскільки виданий не виробником ДІВ.

11. Так, надана відповідачем при проведенні відкритих торгів ліцензія № ОВ 001077 на провадження діяльності з виробництва ДІВ була анульована наказом Держатомрегулювання від 06.07.2022 № 416, у зв'язку із чим позивач, посилаючись на те, що внаслідок надання відповідачем недостовірної інформації під час проведення відкритих торгів, не може використовувати обладнання, яке було предметом закупівлі. Позивач просить суд визнати договір недійсним та застосувати наслідки недійсності правочину, стягнувши з відповідача грошові кошти в сумі 1 860 000,00 грн.

Короткий зміст рішень судів попередніх інстанцій

12. 15.01.2025 Господарський суд міста Києва ухвалив рішення, залишене без змін постановою Північного апеляційного господарського суду від 06.05.2025, про задоволення позову

13. Визнано недійсним договір поставки обладнання від 26.12.2022 № 11/2022, укладений між КНП "Дитячий медичний центр" та ТОВ "Телеоптик". Стягнуто з ТОВ "Телеоптик" на користь КНП "Дитячий медичний центр" грошові кошти в сумі 1 860 000,00 грн та витрати

зі сплати судового збору в розмірі 30 928,00 грн. Зобов'язано КНП "Дитячий медичний центр" повернути ТОВ "Телеоптик" майно, отримане на виконання договору за видатковою накладною № 47 від 28.12.2022, а саме: комплекс рентгенівський діагностичний цифровий "КРДЦ-04-АЛЬФА".

14. Судові рішення мотивовані тим, що потенційна можливість створення пристроєм іонізуючого випромінювання автоматично відносить такий пристрій до категорії джерел іонізуючого випромінювання, що, з огляду на зазначені в пункті 2.2 паспорта комплексу КРДЦ-04-Альфа відомості, дає підстави для висновку про те, що Комплекс рентгенівський діагностичний цифровий КРДЦ-04-АЛЬФА так само є джерелом іонізуючого випромінювання, тобто діяльність відповідача з виробництва комплексу КРДЦ-04-Альфа підлягала обов'язковому ліцензуванню.

15. З урахуванням наведеного суди дійшли висновку про те, що відповідачем на порушення вимог Закону України "Про публічні закупівлі" під час формування тендерної пропозиції подано анульовану на той момент ліцензію, наслідком чого було введення позивача в оману.

16. При цьому, задовольняючи позовні вимоги про визнання недійсним договору та стягнення з відповідача на користь позивача 1 860 000,00 грн, суди визнали за необхідне також повернути від позивача на користь відповідача майно, передане за видатковою накладною від 28.12.2022 № 47, а саме: комплекс рентгенівський діагностичний цифровий "КРДЦ-04-АЛЬФА", тобто застосувати двосторонню реституцію.

Короткий зміст касаційної скарги

17. ТОВ "Телеоптик" звернулося до Верховного Суду з касаційною скаргою, в якій просить скасувати оскаржувані судові рішення, а провадження у справі закрити за відсутністю предмета спору.

18. 08.07.2025 Верховний Суд постановив ухвалу про залишення касаційної скарги ТОВ "Телеоптик" без руху на підставі частини другої статті 292 Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України) з наданням скаржнику строку для усунення недоліків, зокрема, щодо визначення підстав (підстави) касаційного оскарження, передбачених (передбаченої) частиною другою статті 287 ГПК України, з належним обґрунтуванням, з огляду на те, що у касаційній скарзі скаржник не визначив підстав касаційного оскарження, а узагальнено без посилання на конкретний пункт частини другої статті 287 ГПК України звертає увагу на постанову Верховного Суду від 25.07.2024 у справі № 380/20490/21 (провадження № К990/15348/23).

19. 12.07.2025 до Верховного Суду надійшло клопотання про усунення недоліків касаційної скарги, за змістом якого підставою касаційного оскарження скаржник визначив пункт 1 частини другої статті 287 ГПК України, наполягаючи на ухваленні судами попередніх інстанцій оскаржуваних судових рішень без урахування висновку Верховного Суду, викладеного у постанові від 25.07.2024 у справі № 380/20490/21 (провадження № К990/15348/23), згідно з яким для кваліфікації дій суб'єкта господарської діяльності як "виробництва" має бути наявний повний технологічний цикл, що полягає у переробці сировини у продукцію, готову до споживання.

20. Беручи до уваги наведені скаржником обґрунтування підстав касаційного оскарження, 28.07.2025 Верховний Суд постановив ухвалу про відкриття касаційного провадження за касаційною скаргою ТОВ "Телеоптик" на підставі, визначеній в пункті 1 частини другої статті 287 ГПК України.

Короткий зміст відзиву на касаційну скаргу

21. У відзиві на касаційну скаргу КНП "Дитячий медичний центр" просить в її задоволенні

відмовити, а оскаржувані судові рішення залишити без змін, наполягаючи на дотриманні судами попередніх інстанцій норм матеріального та процесуального права.

22. Позивач також зазначає, що висновок Верховного Суду у справі № 380/20490/21, на який посилається скажник, не застосовний до справи № 910/11400/24, що переглядається, оскільки у вказаних справах відрізняються предмет спору, суб'єктний склад та правове регулювання правовідносин.

Позиція Верховного Суду

23. Згідно з пунктом 1 частини другої статті 287 ГПК України підставами касаційного оскарження судових рішень, зазначених у пунктах 1, 4 частини першої цієї статті, є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права виключно в таких випадках: якщо суд апеляційної інстанції в оскаржуваному судовому рішенні застосував норму права без урахування висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного у постанові Верховного Суду, крім випадку наявності постанови Верховного Суду про відступлення від такого висновку.

24. Тобто відповідно до положень згаданої норми касаційний перегляд з указаних підстав може відбутися за наявності таких складових: неоднакове застосування одних і тих самих норм матеріального права апеляційним судом у справі, в якій подано касаційну скаргу, та у постанові Верховного Суду, яка містить висновок щодо застосування цієї ж норми права у подібних правовідносинах; спірні питання виникли у подібних правовідносинах.

25. Згідно з правовим висновком Великої Палати Верховного Суду, який було сформульовано у постанові від 12.10.2021 у справі № 233/2021/19, для цілей застосування приписів процесуального закону, в яких вжитий термін "подібні правовідносини", зокрема і пункту 1 частини другої статті 287 ГПК України, таку подібність слід оцінювати за змістовим, суб'єктним та об'єктним критеріями.

26. При цьому з-поміж цих критеріїв змістовий (оцінювання спірних правовідносин за характером урегульованих нормами права та договорами прав і обов'язків учасників) є основним, а два інші – додатковими.

27. Подібність правовідносин суд касаційної інстанції визначає з урахуванням обставин кожної конкретної справи. Це врахування слід розуміти як оцінку подібності насамперед змісту спірних правовідносин (обставин, пов'язаних із правами й обов'язками сторін спору, регламентованими нормами права чи умовами договорів), а за необхідності, зумовленої специфікою правового регулювання цих відносин, – також їх суб'єктів (видової належності сторін спору) й об'єктів (матеріальних або нематеріальних благ, щодо яких сторони вступили у відповідні відносини).

28. Не можна посилатися на неврахування висновку Верховного Суду як на підставу для касаційного оскарження, якщо відмінність у судових рішеннях зумовлена не неправильним (різним) застосуванням норми, а неоднаковими фактичними обставинами справ, які мають юридичне значення (див., зокрема, підхід в частині оцінювання спірних правовідносин на предмет подібності, який застосовано Великою Палатою Верховного Суду у постанові від 13.07.2022 у справі № 199/8324/19).

29. Водночас суд касаційної інстанції зазначає, що слід виходити також з того, що підставою для касаційного оскарження є неврахування висновку Верховного Суду саме щодо застосування норми права, а не будь-якого висновку, зробленого судом касаційної інстанції на обґрунтування мотивувальної частини постанови. Саме лише зазначення у постанові Верховного Суду норми права також не є його правовим висновком про те, як саме повинна застосовуватися норма права у подібних правовідносинах.

30. Проаналізувавши наведені скажником підстави касаційного оскарження відповідно до пункту 1 частини другої статті 287 ГПК України, судова колегія виходить з такого.

31. Так, предметом спору у справі № 380/20490/21, на яку посилається скажник, є вимоги про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення, яким нараховано суму штрафних санкцій в розмірі 1 000 000,00 грн.

32. Позовні вимоги у справі № 380/20490/21 мотивовано тим, що ПП "Нафтотермінал" проводить змішування підакцизних товарів різних УКТ ЗЕД для поліпшення якості пального шляхом як безпосереднього змішування в резервуарах акцизного складу, так і в акцизних складах пересувних. Процес змішування не може розцінюватись як виробництво підакцизного товару, оскільки позивач як розпорядник акцизного складу не здійснює технологічний процес зі змішування, зміни форми, властивостей та використанням сировини внаслідок чого не отримує новий підакцизний товар або товар із іншими властивостями. Позивач вказує, що в контексті Закону України від 19.12.1995 № 481/95-ВР "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального" виробництво пального – це діяльність з переробки нафти, газового конденсату, природного газу та їх суміші, в результаті якої отримується пальне або інші продукти переробки.

33. Натомість у справі № 910/11400/24, що переглядається, предметом позову є вимоги про визнання договору поставки недійсним та застосування наслідків недійсності правочину. Підставою для визнання договору недійсним позивач вказує порушення відповідачем вимог Закону України "Про публічні закупівлі" та Закону України "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії" в частині виготовлення та збуту ДІВ без чинної на момент укладення договору ліцензії, внаслідок чого договір було укладено під впливом обману, оскільки відповідачем під час проведення публічної закупівлі було надано ліцензію, яка на той час вже була анульована.

34. Отже, предмети спорів та правове регулювання спірних правовідносин у справі № 380/20490/21 та у справі, що переглядається, є різними, а питання щодо наявності/відсутності джерела іонізуючого випромінювання під час виробництва рентгенівського діагностичного комплексу, який є аналогічним комплексу КРДЦ-04-Альфа, у справі № 380/20490/21 не досліджувалось.

35. Разом з цим колегія суддів звертає увагу на те, що надане Верховним Судом у справі № 380/20490/21 тлумачення поняття "виробництво" як повного технологічного циклу, що полягає у переробці сировини у продукцію, готову до споживання, – не є висновком Верховного Суду про застосування конкретної норми права, у зв'язку з чим посилання скажника на мотивувальну частину постанови Верховного Суду від 25.07.2024 у справі № 380/20490/21 не можна вважати належним обґрунтуванням підстави касаційного оскарження, передбаченої пунктом 1 частини другої статті 287 ГПК України.

36. Таким чином, проаналізувавши зміст наведеної скажником постанови Верховного Суду у справі № 380/20490/21 за критеріями подібності, з огляду на предмет спору, підстави позову, правове регулювання та фактичні обставини справи, які встановлені судами та наданими доказами на їх підтвердження, колегія суддів дійшла висновку про неподібність цієї справи за наведеними правовими ознаками до справи, що розглядається, тому застосування норм матеріального права за неподібності правовідносин у цих справах не може бути аналогічним, а вказане для порівняння судове рішення Верховного Суду – релевантним до обставин цієї справи.

37. За таких обставин доводи заявника про наявність передбачених пунктом 1 частини другої статті 287 ГПК України підстав для подання касаційної скарги є необґрунтованими.

38. Колегія суддів звертає увагу на те, що правильність оформлення касаційної скарги, зокрема, її вимоги, змісту та підстави касаційного оскарження, покладається саме на заявника касаційної скарги, що має своїм наслідком відповідно до статті 300 ГПК України розгляд касаційної скарги в межах доводів та вимог касаційної скарги, які стали підставою для відкриття касаційного провадження.

39. Верховний Суд не наділений повноваженнями за скаржника доповнювати касаційну скаргу міркуваннями та обґрунтуванням підстав касаційного оскарження, яких не виклав сам скаржник. В іншому випадку вказане б призводило до порушення таких принципів господарського процесу, як змагальності та диспозитивності.

Висновки за результатами розгляду касаційної скарги

40. Згідно з пунктом 5 частини першої статті 296 ГПК України суд касаційної інстанції закриває касаційне провадження, якщо після відкриття касаційного провадження на підставі пункту 1 частини другої статті 287 цього Кодексу судом встановлено, що висновок щодо застосування норми права, який викладений у постанові Верховного Суду та на який посилався скаржник у касаційній скарзі, стосується правовідносин, які не є подібними.

41. З огляду на те, що доводи касаційної скарги, які стали підставами для відкриття касаційного провадження, не підтвердилися, касаційне провадження у цій справі необхідно закрити.

Судові витрати

42. Судовий збір за подання касаційної скарги в порядку статті 129 ГПК України покладається на скаржника та не підлягає поверненню відповідно до пункту 5 частини першої статті 7 Закону України "Про судовий збір".

Керуючись статтями 234, 235, 296, 300 Господарського процесуального кодексу України, Верховний Суд

УХВАЛИВ:

1. Касаційне провадження за касаційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю "Телеоптик" на постанову Північного апеляційного господарського суду від 06.05.2025 та рішення Господарського суду міста Києва від 15.01.2025 у справі № 910/11400/24 закрити.

Ухвала набирає законної сили з моменту її оголошення та оскарженню не підлягає

Суддя

Є. В. Краснов

Суддя

Г. М. Мачульський

Суддя

Л. І. Рогач

**Згідно з
оригіналом**

Помічник судді
(Підпис) Курмотова ЄВ
(ІМ'Я, ПРІЗВИЩЕ)
« 18 » 09 2025 р.

